

šve drž. gimnaziji, ali sedaj bi radi še tretjo in najbrž jo tudi dobijo. Nemcem se ne odreče lahko kaka želja.

Koroško. Deželni zbor se je pričel še le včeraj, kakor po navadi; na dnevnem redu doslej ni zanimivih rečij. — V Celovcu se postavi hiša za slepce; prostora bode v njej za 15 ubožcev. — Šulverein vsiljuje svoje grose najrajši v slov. šole; govori se, da tudi šoli v Globasnici. Krajni šolski svet pa je v rokah slov. mož in ti bodo vedeli, kaj je storiti s tacim denarjem.

Kranjsko. Deželni zbor priporoča, naj se pravica do paše po gozdih tako uredi, da bode v resnici na korist gorenjskim kmetovalcem, ne pa, kakor je doslej, »pravica na papirju«. — Dež. predsednik, baron Heini, pravi, da se prerediti prosi za posojilo, ki se daje brez obrestij tistim kmetovalcem, katerim je trtna uš vničila gorice, če si napravijo potem za denar ameriške vinograde. Najbrž je ljudem premalo še znano, da se dobi denar, ali pa se bojijo dolga, saj ne vedo, če jim ga bode moči kedaj plačati.

Primorsko. V novem odboru slov. čitalnice v Gorici sedi tudi naš rojak, Anton Santel, prof. na c. kr. gimnaziji. — V Kastvi je nova podružnica c. kr. kmetijske družbe; v njej so večinoma samo slov. kmetje in č. duhovščina; laška gospoda se je ogiblje. — Minister za trgovino, grof Wurmbrand, pride v nekaj dneh v Trst, da se prepriča, kaj še treba državi storiti za trgovino v Trstu, ako noče, da še bolj propade.

Hrvaško. Znani rodoljub, dr. Fran Rački, je v Zagrebu zbolel. Mož ima velike zasluge za hrvaško zgodovino, pa je že v visokih letih in zato je njegova bolezen nevarna.

Ogersko. Vlada je spravila pet novih, se ve, da liberalcev v hišo magnatov in hoče jih še več va-njo, predno pride ondi načrt postave o »civilnem zakonu« v posvetovanje. Novi udje ji pač naj pomagajo do večine o nesrečnem načrtu. — Katoliški shod se tedaj vrši v Budapešti dne 16. januarija; iz vseh krajev je doslej oglašanih že nad 3000 vdeleževalcev.

Vunanje države.

Rim. Papež Leon XIII. so poslali škofu v Antunu obširno pismo, v katerem govorijo o dolžnostih francoskih katolikov do posvetne oblasti, pa tudi o pravicah, ki jih smejo tirjati od nje.

Italijansko. Minister krajeve hiše, Ratazzi, je dobil slovo in se pravi, da je to tirjal minister Crispi. Pravih uzrokov pa brž nihče ne pozna, samo toliko je neki resnica, da je šlo za denarje. — General Morra ima vso oblast v Siciliji v rokah, ali ne upa prav, da bode zadušil ustajo, ki se razteza že čez ves otok, general pa se sme zunesti le še na vojake, vse ljudstvo pa stoji več ali manj na strani ustajnih delavcev in kmetov. Tu tedaj teče gotovo kri, predno bode konec ustaje.

Francosko. Pri volitvah v senat ali v gosposko hišo drž. zbora je voljenih 78 republikancev in le 14 drugih. Zmaga na strani republike je torej sijajna. Kdor ima moč v rokah, njemu je pri volitvah zmaga skoro vselej lahka! — Zoper anarhista Vaillanta se vrši v Parizu sem od ponedeljka sodnijska razprava in obsodba bode gotovo na smrt, ni pa še gotovo, če se obsodba tudi izvrši, ker ni nihče umrl vsled one dinamitne patrone, katero je Vaillant vrgel v državno zbornico.

Anglija. Vojni minister je v drž. zboru naznanil, da se poslej v državnih tovarnah dela samo po osem ur na dan, plača delavcev pa ostane taka, kakor so jo imeli doslej, ko so delali po 10 ur. Če so pa delavci zmagali v drž. tovarnah, zniža se pač prejali slej delavcem tudi po drugih tovarnah delo na osem ur.

Nemško. V državnem zboru v Berlinu dobijo celo vrsto novih postav v sklepanje, vse pa merijo na več — davkov. Poslanci se njim nasproti držijo sicer kisló, ali kaj čejo? Denarja je državi treba in ona jih dobi le iz davkov; njim ostane tedaj le še glasovati za predloge. — Knez Bismarck je spisal »spomine iz življenja« in kdor ve, kaj je ta mož veljal svoje dni, lahko si misli, da so ti »spomini« za zgodovino veliko vredni.

Rusko. Grof Giers, minister za vnanje zadeve, vzaime vendar-le slovo od svoje službe. Tudi on ima za Rusijo velike zasluge, sedaj pa boleha in je že tudi v visokih letih. — Da pomnožuje ruska vlada svoje vojaštvo leto na leto, to je že resnica, ali iz tega še ne sledi, kar se piše v nemških listih, da Rusija misli na bližnjo vojsko. Če je druga država ne začne, ruski car je gotovo ne začne tako v kratkem.

Bolgarsko. Državne finance so precej slabše, v drž. kasah pomanjkuje denarja in davka ne plačuje ljudstvo v redu, ali kako tudi, ko trgovine ni, kinetje pa svojih pridelkov ne morejo spraviti v denar, ker ni kupea.

Srbsko. Predsednik v skupščini postane Pašić, doslej poslanik pri ruskem caru v Peterburgu. — Liberalna stranka vzdiguje zopet glavo, ali pri ljudstvu ne velja veliko, sedaj še za-njo ni doba. — Kralj Aleksander gre s pomladi na Francosko.

Tursko. Sultan je poslal več vojakov na mejo črnogorsko, da se zaduši roparstvo pri Albancih, ki radi zahajajo na rop čez mejo, v Črno goro.

Afrika. V Masavi, ki je pod italijansko oblastjo, še sicer ni miru, vendar pa tudi o kaki bitki ni poročila. — Kralj Behanzin ima sedaj hude ure ter se mora skrivati, vsak dan kje drugje, ako noče priti francoskim vojakom v pest.

Amerika. Admiral Mello, vodja ustajnih čet v Braziliji, je zbolel, vendar pa je šel na pomoč generalu Saraiva, ki se bori z vojniki braziljske vlade v Parani. — V Chicagu so imeli volitev župana in je izvoljen vrl katoliški mož, da-si je sicer mesto napol pagansko. Koliko pa je to mesto, lahko si povzame človek iz katol. cerkev, katerih je 108 po raznih delih mesta.

Za poduk in kratek čas.

Gledališče pri Sv. Petru pod Sv. Gorami.

Na Šentjanževo je prišla iz Kozja družba ljudij, ki so na Italijanskem doma in se Fumagali pišejo. Prišli so, da igrajo, kakor v mestih po gledališči. Drugi večer so kazali Kristusovo trpljenje. Mož sredne starosti je bil Kristus in njegovi ljudje so nadomestovali osebe, katere poznamo iz sv. pisma: apostole, Pilata, hlapce, Marijo, Veroniko, jokajoče žene itd. Na to je bil videti Kristus v tistem trenutku na Oljski gori krvavi pot potiti, ko ga pride angelj iz nebes tolažit. 2. Judež poljubi Kristusa, 3. hlapci zvežejo Kristusa, 4. ga bičajo, 5. ga kronajo, 6. Pilat si umije roke, 7. Judež se obesí, 8. Kristus pade pod križem, 9. sreča svojo žalostno mater, 10. tolaži Jeruzalemske žene, 11. Veronika mu poda potni prt, 12. ga slečejo, 13. ga pribijejo na križ, 14. vojak sune mrtvemu Kristusu na križi sulico v desno stran, 15. dajo Mariji mrtvo Kristusovo telo v roke, 16. Kristus v grobu.

Pri posameznih delih so prav ponatorno stali moški in ženske, Kristus in Marija sta se v lice držala primerno resnobno, hlapci so Kristusa, kakor se pričakuje, pošteno trdno zvezali in držali, tudi kronali in

eden je z nogo na-nj stopil, tudi orodje je bilo pravo le križ je bil tako lehek, da bi se pod njim nikdo ne zgrudil in hlapeci so bili prijazni in pobožni, da bi si ne apali niti piščeta breniti, in ko je Judež na vrvi visel, se mu ni poznal ne strah ne žalost, temveč nedolžen je bil videti, da bi ga sv. Peter na prvo trkanje v nebesa spustil.

Prvi večer smo se veliko smejali, posebno je vedel mali pritlikovec zmirom katero najti, da se nam je priljubil. Dve reči pa zaslužite, da ji grajamo. Nastavili so desko, eden mož se je k njej prislonil in drugi mož je dolge ojstre nože metal, da so se čisto poleg prvega moža v desko zapikavali. Res ima vajeno roko, da se ni nič zgodilo in se znabiti ne bo nobenokrat, pa pregrešno je samo po sebi dragoceno človeško življenje v tako očitno nevarnost staviti in ljudi neusmiljenosti učiti. Veselje ima nad takim početjem k večjemu neusmiljeni človek, nas gledalce je pa treslo in nehoté so se oči zatisnile. Tudi bi se ne smelo nikjer dovoliti, da po vrveh hodijo. — Drugič ne sme družba pustiti, da bi tak frkolin, kakor je imenovani pritlikovec, o svoji ljubici govoril. Dvakrat je tako bleknil. Za otroka je tako govorjenje greh, greh je za tiste, ki dovolijo in pohujšanje za vestne poslušalce. Ko hodi Italijanska družba h katoliškimi Slovencem po kruha, naj jim vplačilo podajo pravega spodbudnega veselja in resnobnih naukov.

Podporno društvo za slovenske velikošolce na Dunaju

razpošilja ravnokar poročilo o svojem delovanju v letu 1893. Iz tega je razvideti, da je to društvo v petem letu svojega obstanka imelo enega častnega uda: mil. g. dra. Mihaela Napotnika, knezoškofa lavantinskega, 40 ustanovnikov, 54 podpornikov in 81 dobrotnikov; izmed podpornikov je 15 takih, ki so ob enem redni udje; ž njimi vred znaša število teh 27. V tem letu sta društvu pristopila samo dva nova ustanovnika, namreč gg. dr. Jožef Staré, c. kr. financ. prokuratorje pristav, mestni odbornik itd. v Ljubljani in dr. Albin Poznik, c. kr. notar itd. v Novem Mestu, ki sta društvu poklonila vsak po 50 gld. Deželni zbor kranjski je društvu podaril lepo svoto 200 gld., družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 50 gld., posojilnica Mariborska tudi 50 gld. Manjše svote so podarile slavne posojilnice v Černomlju, kmetiška posojilnica ljubljanske okolice, posojilnica v Šmihelu nad Pliberkom in v Šošanju. Med poverjeniki so se najbolj odlikovali gg.: France Dolenc, trgovec v Mariboru, dr. Jožef Kolšek, odvetnik kandidat v Novem Mestu, Jurij Kraigher, trgovec in deželni poslanec v Hrašah pri Postojini, I. Kržičnik, stud. phil., dr. Urban Lemež, odvet. v Slov. Bistrici, V. Maurer, stud. jur., Viljem Pfeifer, državni in deželni poslanec in ustanovnik društva, A. Porekar, nadučitelj na Humu pri Ormužu in France Škedelj, pristav v c. in kr. vojnem pomorstvu v Pulji. V podporo društvu so bili tudi razni predsedniki »Slovenije«, ti so gg. Mihalič, Regallv, Borštnik in Žilih. Posebno hvalo je izreči tudi raznim slovenskim listom. Umrli sta letos dva zvesta podpornika in sicer gg. Fr. Miklavčič na Dunaju in vč. g. Jože Marn, častni kanonik itd. v Ljubljani. — Društveni dohodki so znašali 1109 gld. 44 kr., glavnica 4244 gld. 98 kr. V tem letu je društvo razdelilo 790 gld. 98 kr. med 31 študentov; mej temi je bilo: 12 juristov, 5 medicincev, 7 filozofov, 4 tehnik. 2 veterinarca in 1 akad. kipar. Kranjcev je bilo 22, Štajarcev 5, Primorcev 4. V petih letih je društvo razdelilo 3693 gld. To društvo je velevažnega pomena za slovenske velikošolce na Dunaju in zasluhuje res vsestranske podpore. Darila je pošiljati blagajniku vč. g.

dr. Fr. Sedeju, c. in kr. dvornemu kaplanu in ravnatelju v Avgustineju, Dunaj Augustinerstrasse 7.

Smešnica. Nacek prinese o božiču spričevalo domu, toda ni najbolje. Mati tega na razumejo prav natanko, pač pa dobro vejo, da učitelj posaja otroke po pridnosti in marljivosti. Koliki si pa? vpraša torej Naceka. »Predzadnji, odreže se Nace, »če posadi g. učitelj katekizma za meno!«

Razne stvari.

(Častni občan.) Ljubno dobi novega častnega občana in sicer je K. vit. Haupt, graščak v Strusneku, soglasno voljen častnim občanom te popolnem slov. občine.

(Deželni zbor.) V torek je bila seja v dež. zboru v Gradcu, prva v novem letu. Volitev poslanca dr. Wokauna so potrdili brez ugovora, večje nesreče pa ni bilo v tej seji.

(Zborovanje.) Bralno društvo pri Kapeli bode imelo v nedeljo, dne 21. t. m. po večernici v šoli svoj redni občni zbor. K obilnej udeležbi vabi odbor.

(Čitalnica.) V tekočem predpustu priredila bode Celjska čitalnica samo plesni venček v nedeljo, dne 14. tega meseca. Na pustno nedeljo 4. februarja 1894 bode pa »Sokolova maskarada«, kakor navadno, v čitalničnih prostorih.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali č. g. Ivan Kukovec, župnik v Hartmannsdorfu, 2 gld. 50 kr., č. g. Franc Simončič, korvikar v Mariboru, 3 ter č. g. Martin Gaberc, kaplan v Vojniku, 5 gld., vlč. g. Mihael Lendovšek, kn. šk. duh. svetovalec in župnik v Makolah, 5 gld. in Posojilnica v Makolah 15 gld.

(Umrli) je pri Sv. Margareti niže Ptuja 4. januarja Franc Cederman za pljučnim vnetjem, kateremu je pot nadelala »influenca«. Bil je rajni svoje dni učitelj v Dornovi in velik prijatelj in dobrotnik mnogim gg. bogoslovcem in dijakom. Bog mu daj večni mir!

(Nezgodja.) Dne 26. dec. umrl je Dominik Colnik, bivši posestnik na Drvanju v Slov. gor. Prišel je v isti noči domov in je padel čez stopnjice v klet, kjer so ga našli v jutro že mrtvega. Rajniki je bil vrl domoljub in je storil veliko za slov. ljudstvo, posebno po Slov. goricah. Naj v miru počiva!

(Šulverein.) Na ljudskih solah, katere vzdržuje šulverein, mora biti veliko nereda, kajti pri vsaki seji, ki jo obhaja odbor, imajo razpravljati o teh solah, sedaj posebno o ljudski soli v Negovi. v Sevnici, Šentilji, v Ormožu in Slov. Bistrici.

(Osebnosti.) Premeščeni so novoimenovani davkarski uradniki: kontrolor Mihael Lešnik iz Ptuja v Knitelfeld, pristav Ivan Messner iz Ljubnega v Ptuj in praktikant Anton Pauša iz Ptuja v Brežice.

(Nemška vojska.) Na Ptuji so si mestni gospodje v laséh, ker ste nastali dve stranki, ena hoče za župana J. Eckla, druga pa dr. Fichtenau. Vsled tega se bije med njima huda vojska, k sreči pa je doslej še brez krvi — v nemških listih.

(Konji) so ušli v noči 6. januarja »Hajdinskemu Lojzku« na cesti iz Maribora proti domu. Voznika pa so zaprli, ker ni gledal na konje, kakor je vozniku treba.

Listič uredništva. Č. g. Š. v K.: Povest ni za rabo. — G. P. Š. na P.: V tej obliki ne moremo Vam ustreči. — Č. g. M. M.: Prepozno; če še kaže, v prihodnjem listu. — Večim drugim: hvala, brž, ko mogoče.